

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 6. — Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiis se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, oamrtica, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Enaka pravica v Avstriji.

Brezobzirna nesramnost nemških hujšakcev postaja od dne do dne silnejša. Poročali smo že, da je nemško politično društvo v Trstu na podlagi svojega zadnjega občnega zbora apeliralo na nemški »Nationalverband«, da bi se z vso energijo zavzel za interese nemštva na Primorskem. Kmalu na to smo čitali v nemških časopisih, da je omenjeni nemški »Nationalverband« vzel resolucijo tržaških Nemcev na znanje ter v ta namen izvolil poseben odbor z nalogo, da se bavi z narodnimi odnosi Nemcev v Trstu in na Primorskem sploh. V ta odbor so bili izvoljeni poslanci Bobernig, Marckhl, Kraft in Heine. Za predsednika so postavili najhujšega nemškega hujšaka Doberniga. Da je šel ta odbor takoj na delo, to nam dokazuje najbolje interpelacija, ki je bila vložena na podlagi prve seje tega odbora na železniško ministrstvo v zadevi električne železnice »Matulje-Opatija-Lovran«. Stvar je namreč sledeča: Ta električna železnica je bila poprej v rokah privatnega podjetja, katero je dajalo predprave nemškim uslužbencem. V zadnjem času pa je prišla ta železnica v roke občine Voloske. Razume se, da se je od tega časa naprej morala začeti nemško-nacionalna politika na tej železnici polagoma umikati. Čisto naravno je, da morajo biti na stavljene v službi železnice, ki teče po popolnoma hrvaških tleh, taki uslužbenci, ki so zmožni tudi hrvaškega jezika. In ker se je začelo pri tej železnici delo v tem smislu, Nemci kar gorijo od samega ogorčenja. V interpelaciji je navedeno med drugim:

»Vor der Uebernahme der Bahn waren ungefähr 60 Deutsche und 10 Kroaten bei derselben angestellt. Gegenwärtig sind die Deutschen auf kaum 20 Köpfe herabgesetzt und an deren Stelle wurden ohne Rücksicht auf Kenntnisse und fachliche Eignung kroatische Bedienstete aufgenommen. Weiter wurden entgegen den klaren Bestimmungen der amtlichen Konzessionsurkunde die vorgeschriebene deutsche Dienst-sprache durchbrochen und nach bewährtem Muster via facti die kroatische Dienstsprache eingeführt. Die neue Verwaltung richtete an die deutschen Bediensteten ein Ultimatum, wonach sie in einer ganz kurzen Frist die kroatische Sprache vollständig zu erlernen haben oder anderenfalls den Dienst verlassen müssen.« — Dalje res ne gre več. To, kar si ti naduti Nemci dovoljujejo, je provokacija, ki kriči do neba. Volosko-Opatija, popolnoma hrvaški kraj, pa imajo še pogum govoriti o predpisnem nemškem službenem

jeziku na električni železnici! Nastane vprašanje, kaj imajo Nemci sploh iskati v Voloski-Opatiji? Veseli bi morali biti, da se jih že davno ni poglano tja, kamor spadajo. Narodna nečast je bila, da so bili do sedaj na električni železnici v Opatiji namešeni sami nemški, hrvaškega jezika nevediši uslužbenci! In še jezijo se, če se od njih zahteva, da se morajo, če hočejo služiti med Hrvatji, učiti hrvaškega jezika! Kdaj pa je že dobil službo na nemški zemlji Hrvat, Slovenec, če ni znal nemškega jezika? Saj ga moralo znati celo tisti hrvaški in slovenski uslužbenci, ki so namešeni pri železnici, ki teče izključno po hrvaški in slovenski zemlji. — Človeka najbolj peče, če vidi, da hočejo sirovi in naduti Nemci komandirati s Hrvatji i Slovenci celo v popolnoma hrvaških, odnosno slovenskih pokrajinah. Daleč smo prišli! Če se tem barbarom takoj ne pristriže perut, se nam zna še slabo goditi, zakaj oni so si začrtali pot do morja, ki se je hočejo držati strogo. Poprijeli so se sistematičnega dela in naša dolžnost je, da napremo proti njim vse svoje moči. Oni so proti nam brezobzirni — čeprav do tega postopanja vsaj na naših tleh nimajo pravice — zato bodimo brezobzirni, leklani in nelzprosnl proti njim tudi mi! Kolikor je Hrvatov, Slovencev (torej Jugoslovancev) — vse mora z združenimi močmi v boj proti Nemcem. Dosti se je že pisalo o krivicah, ki se nam gode od strani Nemcev, posebno na železnici (ala Wieser!), a do danes nismo imeli uspehov. Treba bo zato, da začnemo svirati na druge strune. Na naši zemlji hočemo gospodariti mi! Če se do danes nismo znali osvoboditi okov, moramo to storiti zanaprej. Mislimo, da je za to še skrajni čas — saj traja naše hlapčevanje in robstvo že več stoletij.

Naj bo že tako ali tako — sužnji ne maramo več biti! Kdor je zdrav na duhu, ta naj se pripravi na boj!

Štairsko.

Maribor. (Iz seje obč. sveta.) Seja obč. sveta dne 23. t. m. je bila v marsičem dokaj zanimiva. Slišati je bilo v nje poteku par precej ostrih kontroverz, naperjenih proti lahkomišljenemu gospodarstvu par močtev. Sicer ne verjamemo, da so bile obsodbe kaj več kot le dogovorjene fraze. V prvo je javil župan dr. Schmiederer odhod in odločitev mandata obč. svet. po stavb. svet. Neumannu, kojemu je bila izrečena zahvala na njegovem delovanju. Referent dr. Oroz je poročal o uspehu svoječasne vloge na želez. ministrstvo, radi podvoza, oziroma prevoza južne železnice na Tržaški cesti, koji poslednji občutno ovira ves promet. Ministrstvo je odločilo, da ima uprava južne železnice zgraditi prehod

V letu 1913.

Da resnica oči kolje, to je stara znana stvar, zato bilo bi najbolje, da se ne pove nikdar.

Toda težko je molčati, kadar je laži dovolj — in posebno, če bogati, bogate pri tem najbolj.

Kar smo letos doživeli, jasno nas o tem uči, za spomin deželni celi, naj se pesem ta glasi:

Kar naenkrat je Kamila, tam iz Dunaja prišla, čudne je reči odkrila, bitko s palco švrkala.

Oni, ki so bili zadeti, klicali so, o gorje — (težko je za greh trpeti, a drugače to ne gre.)

Nihče mogel ni Kamili vzeti iz rok strašanski bič, drugi vsi so se poskrili, a trpel je Šusteršič.

A »Slovenec« se razjari, nad Kamilo prileti, po navadi svoji stari, nanjo zlije kup laži.

Da histerična je ženska, da je blazen cel njen rod, da politika slovenska, hodi svojo pravo pot.

»Čakaj me« Kamila pravi, le počakaj, Moškerc ti,

pri porotni obravnavi, boš dokazal te laži.

Moškerc pa jo je popihal, ker se je resnice zbal, (on najraje bi udrihal, a nič kazni ne preстал.)

Za ljubljansko policijo, bila to je težka stvar, treba je, da ga lovijo, a ne vjamejo nikdar.

Miha je po svetu hodil, in se skrival leta pol, on je stvar tako presodil, da ga ne vjemo nikol.

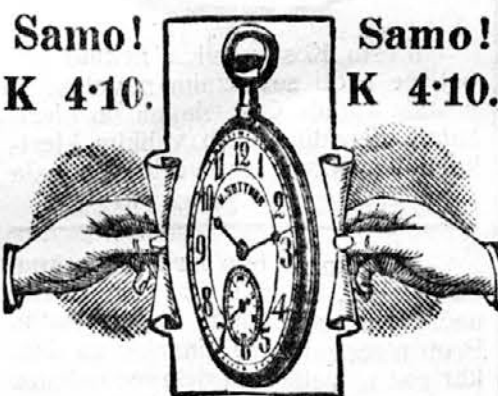
Koder pa ga je peljala, skozi svet nevarna pot, ena slika spremljevala, je ubežnika povsod.

Tako leto je prestano, in zdaj novo bo prišlo, predno bo vse to končano, jih še mnogo bo prešlo.

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! K 4.10.

Samo! K 4.10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4.10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoni in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

Povzel je polglasno:

»Tu ni nobenega sirja! Tu ni venčanstva, ali sliši, Marija? Tu je samo Karel! Tvoj dobri Karel, kakor me imenuješ... Saj veš, Marija: le to, da me ti imenuješ dobrega, me tolaži in meče luč v grozoto mojih misli... Kralj, kralj! Jaz sem kralj! Marija, ubog otrok sem, ki ga mati mrzi in ki ga bratje sovražijo! V Luvru si ne upam jesti, bojim se vsacega kozarca vode, ki mi ga prinese, bojim se zraka, ki ga dišem... Tu pa jem, pijem in spim brez strahu — tukaj dišem na vse prsi! Pogledaj, kako se moje prsi širijo!...«

»Karel, Karel, pomiri se!...«

Toda Karel IX. se je razburjal čim dalje bolj. Oči so mu plamenele. Beseda mu je prihajala hripava in šviščoča.

Ivana se je odmaknila trepetaje v temen kot.

Mrtvaška blekota je bila pokrila kraljevo obličje. Nervozno trepetanje njegovih rok se je pomnožilo.

»Pravim ti, da hočejo mojo smrt!« je zaškripal zdajci, pozabivši vsakotero previdnost in popolnoma

glasno. »Ah, Marija, Marija! Reši me, skrij me! Pravim ti, da sem čital njihove misli! Prebrskal sem njih vesti in videl sem svojo obsodbo zapisano s plameničnimi črkami!«

»Za božjo voljo, Karel, pomiri se!... Oh, že spet imaš svoj popad! Karel, Karel, zavedi se! Saj si pri meni... pri Mariji Tušetovi!...«

Karel pa je porinil Marijo od sebe. Kriza je bila nastopila v vsej svoji strahotni nenadnosti. Z rokami se je oklenil hrbta svojega naslanjača. Mrzel znoj mu je curil po čelu; krvave oči so se mu upirale v praznoto in gledale obraze namišljenih prikazni; zagrohotal se je tako strahno, da je šlo ženskama skozi mozeg in kosti.

»Lopovi!« je zarohnel. »Ali jih vidiš, kako iščejo, da bi me umorili! Kdo dobi moj prestol?... Ali ti, peklenški Oiz? Ali ti, Anžu? Ali ti, Bearn? Oh, vsi, vsi so zaroteni zoper mene!... In kdo so tisti, tam le, ki se bližajo v temi? Kdo jim koraka na čelu?... Podli Kolini!... Ah, razbojniki, počakajte!... Straže, k meni! Aretirajte mi vse te krivo-verce! Pokoljite jih brez parda! Ah, ubiti me hočejo! Morilci!... Na pomoč!...«

Poslednje besede so zamrle v kraljevem grlu med izbruhom grohota, ki bi se jih bil prestrašil tudi naj-hrabrejši mož; zvrnil se je v naročju Marije Tušetove, v strašni krizi, oči izbuljene, roke zavite...

Ivana je bila priskočila, da bi pomagala Mariji.

»Oh, gospa,« je jeknila ta, »usmilite se mojega ubogega nesrečnega Karla, in ne izpregovorite nikoli besede o tem, kar ste videli... ne omenite tega živi duši!...«

»Pomirite se!« je dejala Ivana s tistim dostojanstvom, ki ji je pristojalo tako čudovito v svoji preprostosti in ljubeznivosti. »Predobro vem, kaj je bolečina človeškega srca in vem, da je enaka ob prestolu in v koči siromakov; in ona sama me je naučila molčanja!...«

Marija je pokimala z glavo v znak zahvale. Nekaj ganljivega je bilo v tej prošnji kraljeve ljubice — za kralja samega — do skromne vezilje!

»Ali vam morem s čim pomoči?« je vprašala Ivana.

»Ne, ne,« je dejala Marija živo, »bodite zahvaljeni in blagoslovljeni, saj poznate te grozne krize... Karel bo čez par minut zoper pri zavesti... Vidite, treba mi ga je samo držati v naročju... tako le... to je edino, kar ga pomiri!...«

»Potem se poslovim... ne bilo bi dobro, ako bi zapazil, da je imela njegova slabost svedoka!...«

»Ah, gospa!« je vzkliznila Marija v burni hvalečnosti, nihče ne more biti rahločutnejši od vas... Kolikšna je morala biti ljubezen vašega srca!...«

Nagel in bridek usmev je splaval po brezbarvnih ustnicah Ivane,

ki je pokimala v slovo in izginila kakor lahka senca... žrtvovala ogromno korist, ki ji jo je obetal razgovor s kraljem.

Komaj je bila iz sobe, že je Karel IX. odprl oči, potegnil si počasi z rokami po obrazu, ozrl se na okrog s prepadenimi očmi in se nasmešnil žalostno, videč Marijo sklonjeno nad seboj.

»Ali sem imel zopet napad?« je vprašal z zamolklo tesnobo.

»Nič ni bilo, skoraj nič, Karel moj! Bilo je mnogo manj hudo nego zadnjikrat... le pomiri se... saj zdaj je končano!...«

»Pravkar je bil nekdo tu... ah, da... ženska, ki je napravila to vzenje... kje je zdaj?...«

»Odšla je, Karel moj... odšla je že pred par minutami!...«

»Pred napadom?«

»Da, da, dobri moj Karel, pred napadom!... No, vidiš, saj ti je že odleglo... pij malo tega eliksirja... tako... in počij malo na mojem srcu... položi mi na prsi svojo ubogo glavo... tako, dobri Karel moj.«

Sedla je in si ga potegnila na kolena, in Karel, poslušno kakor otrok, ves umorjen od napora, ki mu ga je bil povzročil nepričakovani in silni napad, jo je ubogal ter sklonil k njej svojo bledo, temno glavo.

Nastalo je veliko molčanje...

Kralj francoski je zaspal v naročju Marije Tušetove, glavo naslonjeno na njene prsi, v srcu zavest,

da čuva angel nad njegovim spanjem...

XIII.

Glas naroda, glas božji!

Vitez de Pardajan je čakal Ivaninega odhoda z vso nestrpnostjo ljubečega mladeniča. Trdno je bil sklenil govoriti z njo. Toda kaj ji pove? Da ljubi njeno hčer? Da jo hoče imeti za ženo? Najbrže da. Pravzaprav ni vedel niti sam natanko, kaj poreče; želel se je pred vsem približati materi in hčeri.

Ko jo je videl stopiti iz hiše in prihajati proti njemu, si je pripravil nagovor, ki je bil po njegovem mnenju jako spreten in sposoben, napraviti na ženo velik vtis.

Nesreča pa je hotela, da je ravno v minuti, ko je šla črna dama mimo njega, pozabil začetek svojega govora... torej baš tisto, kar je smatral sam za najlepše pri vsaki stvari. Stal je torej zijaje... Ivana je šla mimo, in ko je dvignil vitez svoj klubok v eni tistih širokih gest, ki so mu bile običajne, je bila že daleč od njega.

Pardajan je hitel za njo, rekoč si, da ima do ulice Sen-Deni še časa, nagovoriti črno damo in ji razložiti svojo prošnjo, ki jo je obogatil zaradi previdnosti še z nekaterimi vznešenimi govornimi okrasili. Zakaj zdaj se mu je vračal spomin.

(Dalje.)

za osební promet istotam. Stroški pripadajo do polovice na upravo južne železnice, do polovice na mestno občino. Ker se s tem odlokom občinski svet ne strinja in ker je bila mestna uprava v vseh ostalih zahtevah zavrnjena, se je vložil od posledneto priziv na upravo sodišča. Svetovalec Futter je poročal o vprašanju mestnega muzeja, ki se naj preseli v prostore bivšega sodišča. V to svrhu se odpove tam stanujočim doslejšnjim strankam stanovanja. Adaptacija za muzej bi veljala 6 do 8000 K. Svetovalec Haviček je to postopanje ostro grajal: doslej plačajo stranke mestu 2500 K letne stanarine. Ta bo odpadla. Pri znanim gospodarstvu bo veljala adaptacija gotovo 14 do 16.000 K. Havičku je ostro odgovarjal župan. Obveljal je Futterjev predlog. V dosežanje prostora muzeja pride par razredov deške ljudske šole 1. Strankam v stari sodnji se odpove 1. januarja 1914. Svet. Gajšek je poročal o predlogu za uvedbo pristojbin mrtvaških ogledov. Plačati bo: 1. pri mrtvorojenih in predčasno rojenih 1 K; 2. pri otrocih pod 9 let 5 K; 3. v vseh ostalih slučajih 10 K. V vseh ostalih slučajih, pri kojih bi ne bil navzoč mestni zdravnik-oglednik, je plačati samo 6 K popisnine. Za ubožne, nočne in kaznenske ogleda, odpade vsaka popisnina, oziroma pristojbina zato. Svet. Mayer je stavil v zadevi zapostavljanja želez. predloge Maribor-Wies resolucijo, v kateri se merodajne faktorje pozivlja, da spregovore napram vladni energične besede.

Maribor. (Nakup plinarne. V zadnji seji mestnega obč. sveta se je sklepalo o nakupu plinarne. Prišlo je do konečnega rezultata tako, da preide plinarina s 1. januarjem 1914 v mestno last.

St. Jur ob Juž. žel. (Čudna dogodka. Pred par dnevi so bili sprevodniki v nekem osebnem vlaku na progi Maribor-Celje, mrtvega nekega kmeta iz St. Jurja. Moža so dvignili iz voza in baje je tudi zdravnik konstatiral smrt, ter odredil, da se je kmeta preneslo v mrtvašnico. Ponoči je nakrat nekdo potrkal na okno hiše blizu šentjurske pokopališča. Ko je dotični kmetovalec šel pogledat kdo da trka, je stal zunaj pred hišo, škepetajoč od mraza, oni, o katerem so rekli — da je mrtev. Prosil je soseda, naj mu vendar odpre, ker ga zelo zebe... Moža je bil med vožnjo zadel, oziroma prijel srčni krč. V mrtvašnici je krč prenehal in mož je gledal, da je čim preje prišel iz neprijetnega hotela.

Kapfenberg. (Topničarstvo.) Vlada je dala delati v tovarnah firme »Böbler«, nič manj kot okroglo 500 topov. Ista firma je pred nedolgo tem napravila v naročilu kitajske ljudovlade 150 topov. Tudi bolgarska vlada je baje naročila čez 200 novih topov.

Bruck ob Muri. (Odpust tisočev.) V sled pomankanja naročitev(?) je baje »Alpine-Montan-Gesellschaft«, znane fužine na Gor. Štajerskem, odpustila 1000 delavcev. Pravijo, da ni izključeno, da bo do novega leta ali pa kmalu po novem letu 1914, zopet odsvoljenih do 1000 delavcev.

Gaberje pri Celju. (Nad orožnike je šel.) Dne 22. t. m. o polnoči se je napotil četovodja J. Goriup tukajšnje orožniške postaje naznanjat v gostilne policijsko uro. Med drugim je prišel tudi v gostilno »Plevčak« ter našel tamkaj petero fantov, med njimi tudi nekega znanega pretepača, imenoma Ogrizek, ki je po poklicu mesarski pomočnik. Ko je Goriup fantu pozval, da naj gredo

domov, so se temu takoj odzvali in tudi razšli, dočim se je Ogrizek potuhnil za nek plot v senco, oborožen z močnim in težkim kolom. Komaj je prišel mimo Goriupa, je planil Ogrizek nadenj in ga od zadaj tresnil po glavi s tako močjo, da mu je kljub čeladi razbil lobanjo. Goriup je imel še toliko moči, da je enkrat ustrelil za Ogrizkom, a ga zgrešil, nato pa se je nezavesten zgrudil. Ko so Goriupa našli nekaj časa pozneje, se je napotil orožniški stražmojster Ritonja za Ogrizkom in ga tudi kmalu došel. Na poziv, da se naj vda in mu sledi, pa se je Ogrizek vrgel na Ritonjo, ter mu hotel iztrgati puško in meč. Orožnik je moral rabiti svoje orožje in zasadi Ogrizku bajonet do puške cevi v gornje bedro. Ogrizka so oddali v bolnico za jetnike v Celju.

»Straža« je ustavila svoje izhajanje, ravno tako tudi »SL. Gospodar«, ker je pričelo tiskarniško osebje s stavko. Nekateri vedo povedati, da se klerikalci med seboj prav resno posvetujejo, da bi »Stražo« sploh čisto ustavili, ker jim pride pridrugo. »Stražo« morajo namreč več kot dobro polovico zastoj razpošiljati, pa jim jo še taki gratis-naročniki vračajo. Berejo jo pa še itak najožji somišljeniki ne. Nek župnik je dejal še pred kratkim, ko je dobil s »Stražo« tudi položnico, da nima denarja za tako »cunjo«. Torej, celo taki »Straže« ne marajo. Vsak razsoden človek prične uvidevati, da s klerikalnimi lažni v njih listih, ni možno priti več naprej. Zato pa: proč s klerikalnimi listi in širite napredne. Širite »Dan«. Vsak naročnik naj si smatra v dolžnost, da pridobi vsaj še enega naročnika. To bo povsod prvi korak do uničenja duhovniškega politkovanja. Duhovnik spada v cerkev, pa ne v politiko.

Dnevni pregled.

Kakšno korist ima slovensko prebivalstvo Bosne in Hercegovine od avstrijske uprave. Zagrebški »Obzor« je v svoji božični številki objavil nekaj statistike iz Bosne in Hercegovine. Kdor te podatke čita, temu se morajo zjeziti lasje na glavi. Poslušajmo, kakšni so sadovi Avstro-ogrske uprave v Bosni in Hercegovini. Takšnih ljudi, ki ne znajo čitati je v Bosni in Hercegovini 87,24%. Čitati in pisati jih zna samo 11,95%. So pa tudi okraj, kjer jih 94,22% ne zna niti čitati niti pisati. V glavnem mestu, v Sarajevu jih zna čitati samo 57,06%, v Mostaru 52,33%, v Tuzli 48,52% in v Banjaluki le 45,24%. Od mohamedancev jih zna čitati in pisati samo 2,26%. To se pravi, komaj vsak dvajseti mohamedan se more podpisati. Med pravoslavniimi je 89,92% takšnih, ki ne znajo čitati, čitati in pisati jih zna samo 9,88%. To je torej rezultat avstro-ogrske uprave v Bosni in Hercegovini. To so koristi, ki jih ima bosansko prebivalstvo od okupacije in aneksije. Naj pa nihče ne pride sedaj na nas z očitkom, da smo nepatriotični — kajti: nepatriotične so številke in te je povzročila avstrijska uprava v Bosni in Hercegovini. Zagrebški »Obzor« je k zgoraj navedenim številkam pristavil sledeče pomembne besede: »Končni vtis, ki ga dobimo iz teh števil, je ta, da si je uprava Herceg-Bosne dala najlepše sprčevalo za svojo sposobnost kulturne in gospodarske mislije (o kateri toliko govore Nemci in slovenski klerikalci ter Mažari) na Balkanu. Ker vsi ti podatki jasno govo-

re, kako sta te dve naši zemlji za-puščeni in zanemarjeni (kljub temu, da ste že 35 let pod Avstro-Ogrsko!). Poskrbljeno je za uradnike (švabske in židovske »kufraše«), ojačane so vojaške pozicije, zidane kazine za oficirje in tuje uradnike — toda narod in široke njegove mase so tudi po 35 letih ostale v neznanju in suženstvu.«

Za večnost mu hočejo preskrbeti. Tako torej izgleda srbohrvaški narod v Herceg-Bosni. Da se to zanemarjanje sistematično vrši — o tem ne more biti nobenega dvoma. Sedaj ti pa pride avstrijska plemenitašinja in ti razpošilja razne »pildke« po 12 za 1 K 10 v z naslednim besedilom: »Ubogi bosanski narod skozi nekoliko sto let kakor suženi stiskan (glej, glej, pa bi Dunaj suženstvo prav lahko odpravil!), si z lastno pomočjo ne more pomagati. Cerkev (seveda) so podobne lesenim barakam in ne hramu božjemu. Duhovništvo bedo trpi. (Kmetu se seveda dobro godi!) Mladina je zanemarjena. (Kdo je pa temu kriv?) Katoliški narod Avstrije (kar naenkrat nov narod: katoliški. Dosedanji narod jim je še premo!) spominjaj se bosanskih bratov in podpiraj naše plemenite težnje, s tem, da kupuješ in širiš priložnih 12 »pildkov« za 1 K 20 v. Društvo se ni strašilo nobenih izdatkov, samo, da bi ubogemu narodu bilo s sile pomagano in tako gre naprej lepa pesem grofice Silve Taronca. »Česko Slovo« pristavlja: »Naši Srbi v anektiranih deželah potrebujejo najprej drugih stvari (kakor pa cerkev, mašnih bukvic in podobnih reči) — kajti pri sedanjem redu je sploh dyomljivo, če imajo obleko, da bi mogli recimo po zimni sploh v cerkev«. »Katoliški narod« bi jim rad dal mašnih bukvic — brati seveda jih ne nauči, kakor kaže zgornja statistika — zato je gotovo, da se z onimi »pildki« uganja humbug in vsakdo naj »pildke« pošlje tja, odkoder so prišli.

Kostanjevica.

Mesto Kostanjevica nekdaš zavetišče proti sovražnim navalom je postala zadnje čase slavnja po klerikalnih napadih. Kljub velikim klerikalnim naporom je zvesto varovala svojo čast.

— Kako skrbijo na Francoskem za delavce, se vidi iz zakonskega načrta o socialnem zavarovanju. Proti plačevanju 15 vinarjev na dan, kar pač ni veliko, si delavec osigura lep čeden dom (lastno hišo), osigura svojo starost in končno svojem zapusti čedno zavarovalnico. »Slovenec« ta načrt zelo ugaja, četudi drugače nima dobre besede za brezverski klerikalni parlament in vedno trdi, da svobodomislec uničujejo

Francijo. Seveda, uničujejo, ko pa skrbijo za vse stanovne tako, da je danes Francija domovina srečnih in zadovoljnih ljudi, iz Avstrije, kjer je klerikalizem vsegamogč, pa bežijo ljudje kar trumoma v Ameriko, Afriko in Avstralijo, da se le rešijo revščine in pomanjkanja. Tako pošteno vladajo na Francoskem svobodomislec in skrbijo za ljudstvo, da jih je celo »Slovenec« moral pohvaliti. Ampak naših klerikalcev ne bo nihče pohvalil.

Slovenec toži, ker je v državnem zboru slučajno tudi nekaj takih strank, ki se ne dajo podkupiti od vlade in bo radi njihove trme vlada najbrže poslala državni zbor — na počitnice in bo sama vladala s pomočjo znane avstrijske »ustavne« specialitete, § 14. Seveda, ako bi bile vse stranke take kot je naša klerikalna stranka, ne bi bila vlada nikdar v zadregi in nikdar se ne bi morala posluževati takih pripomočkov kot je § 14., nasprotno, državni zbor bi vedno zbora, niti božičnih in velikonočnih počitnic ne bi imel — poslanci bi se menjavali, da bi jih bilo vedno dosti za sklepanje — samo, da takim poslancem niti enodnevna dijeta ne bi ušla!

Lastna hvala — cena mala! Naši klerikalci se zelo radi ponašajo s svojimi posojilnicami, ter z zadružništvom sploh. Že v več slučajih smo obrazložili, na kako strašno ilovnatih nogah je zidana vsa klerikalna gloriola, da treba za vse skupaj samo enega močnejšega sunka in vse bo pri kraju. Minila bo klerikalna slovenska sanohvala, minila pa bo tudi gospodarska samostojnost marsikakega trdnega slovenskega gospodarja. Klerikalcem radi prepustimo njihovo ceno samohvalo, radi prepustimo pa tudi vse one njihovi usodi, ki danes še tako slepo večujejo v klerikalno moč in slavo. Vemo čisto gotovo, da pridejo časi, ko bo pričelo ravno v klerikalnih gospodarskih podjetjih pokati na vse pretege. In to vse v doglednem času. Že pred tedni smo omenili, da so si klerikalci vso sedanjo mogočnost postavili s tujim perjem — z izposojenim denarjem, ki ga pa že danes jedva morejo obrestovati, kaj še, da bi plačevali nazaj kapital. Ker hoče vsak upnik in zlasti država, svoj denar v pravem času nazaj, a se termin, ko bo do tega prišlo, naglo bliža, tudi trenutek poloma ni več daleč. To hočejo naši štajerski kolovodje S. L. S. pritižiti in za to varajo skričečo samohvalo svoje bace, zato pritažujejo, da pričlenja rasti tudi zopet moč napredne ideje, za to se tudi na vse kriplje trudi poslanec dr. Korošec, da bi dobil od vlade novih milijonov za klerikalne namene. Dr. Korošec je že enkrat skušal z obstrukcijo v državnem zboru, izpreštati malenkost 4.000.000 kron, pa je sijajno — pogorel. Dr. Korošec ve prav dobro, da bodo kranjski klerikalci kmalu pričeli izterjavati denar, ki so ga vtaknili v štajersko podružnico »Zadržne zv.« svojih klerikalnih štajerskih kompanjov. Če pa dr. Korošcu ne bo mogoče iz vlade izpreštati potrebne milijone, bo joj. Tudi njegova lepa kariljona bo »luč«. Zato se na Dunaju dobrihla vladi, zato grmi doma po »Straži« proti vladi, v delegacijah pa s prijaznim smehljajem glasuje za vladne zahteve. Kdor se hoče obvarovati nedogledne škode, ki jo pripravlja klerikalci, ta naj se kmalu spravi na varno. V zadnjem hipu bo prepozno.

Svarilo slovenskim delavcem! Dunajski korespondenčni urad Wilhelm poroča: Trgovinsko ministr-

stvo je dognalo, da nameravajo rudniški lastniki v južni Afriki privabiti za svoje rudnike slovanske delavce iz Avstrije. V južnoafriških rudnikih stajkajo rudarji in podjetniki hočejo nadomestiti stajkajoče z avstrijskimi delavci, katerim bodo plačevali nižje mezde. Če bi res šli avstrijski delavci kot stajkovski v južno Afriko, bi bili izpostavljeni prav resnim napadom in razen tega bi jih postavili podjetniki v eno vrsto z manjvrednimi delavci, s črnci. Ker so v onih krajih resni nemiri na dnevnem redu, bi bilo celo ogroženo življenje teh delavcev, kakor kažejo to izkušnje zadnjih časov. Avstrijski delavci, nevedši ondodnemu jeziku, bi bili pri sklepanju pogodb izročeni na milost in nemilost brezvestnim rudniškim lastnikom in agentom in tudi vsaka pravna pot bi jim bila onemogočena. Dalje je treba poudarjati še to, da bi delavci v južnoafriških rudnikih v najkrajšem času podlegli jetiki. Zato naj noben delavec ne sprejme dela v južnoafriških rudnikih. (»Zarja«.)

Podjetnim narodnim trgovcem! Oddaja trgovine na Koroškem. V večjem ob železnici blizu Beljaka na Koroškem ležečem trgu, ki je obenem središče jako obširne okolice s slovenskim in nemškim prebivalstvom, se odda takoj v najem ali proda jako dobro vpeljana mešana trgovina. Kot zaveden narodnjak si želi tačasni posestnik podjetnika slovenskega trgovca za naslednika, kateremu nudi izvanredno ugodne najemne pogoje, da se ohrani borečemu se Korotanu lepa narodna posest. Početnega kapitala bi trebalo najmanj kakih 10.000 K ter stoji tačasni za priletni posestnik najemniku z vso svojo dolgoletno in vstranjsko izkušnjo rade volje na razpolago, ker ostane kot zasebnik v trgu. — Podjetni trgovci, ne zamudite lepe prilike, ter pišite takoj pod M. M. M. pošto ležeče, Ljubljana, za nadaljnje poizvedbe. Slovenski listi so uljudno naprošeni, da ponatisnejo to notico.

Sokolstvo in šport. Pred nekaj tedni je slavila S. K. Slavija v Pragi 20letnico svojega obstanka. Poleg drugih uglednih zastopnikov nar. in kulturnih društev, je pozdravil ob tej priliki Slavijo tudi zastopnik »Česke Obce Sokolske« tajnik br. Heller. Poročilo pravi o tem sledeče: Spontana in navdušena izjava radosti je spremljala govor tajnika Česke Obce Sokolske br. Hellerja, ko je povzel besedo, da pozdravi Slavijo v imenu Č. O. S. V imenu predsedstva Č. O. S. je izjavil dr. Heller svoj rešpekt do onega dela Slavije, s katerim je bila Č. O. S. vedno v najlepšem in najbolj prijateljskem soglasju. Delovanje športa in sokolstva se dopolnjuje, imamo isti cilj: npravi in fizični napredek svojega naroda. Sokolstvo se ne smatra za edinega reprezentanta telesne vzgoje; rado podpira vsakega, ki razvija enako delo. Dr. Heller pravi: Mi se med seboj dopolnjujemo, mi tekmuje, mi smo si bliže nego si mislimo in morebiti se bomo že na prihodnji olimpijadi bojevali drug ob drugem. Nato opozarja govornik na izjavo mednarodne zveze telovadnih društev in konča svoj govor obliki in vsebini krasni govor z besedami: Veselimo se nad delom Slavije, hočemo iti z vami, ker imamo enako vzgojne namene, v katerih je vir čiste radosti, pravega navdušenja in nepremagljive sile, ki izhaja iz naše krepke volje in trdnega značaja. Ko zastopnik sokolstva konča svoj visoko pomembni govor z besedami: Naprej bratje, ni bilo konec izrazov simpatij. Vse je bilo navdušeno nad

M. G.:

Mir ljudem —.

(Konec.)

»Nič,« sem odgovorila, ker nisem hotela resnice povedati, »ali prosim te, pojdiva ven.« Sla sva. Prizla se, naju je objela, mrzel veter nama je godel, svetle zvezde so nama svetile. Prsa so se razširile, kakor, da bi šele zdaj lahko dihal, oči so se zasvetile, svetle misli so prepočile prejšnji neumni mrak.

Kakor da bi bil nocoj ves svet moj, se mi je zdelo, kakor da bi zvezde blestale samo name, veter samo meni tulli, sneg škripal je pod mojimi nogami, kakor da bi bila noč le radi mene tako lepa, mrzla sicer, a polna življenja.

Sla sva hitro in tiho na polje. Včasih je lepo, če se molči. Dva hodita, duša prekipeva, misli se motajo, molčita, pa je kakor bi bil vsak zase, a le je neka vez, ki ju drži. Meni je bilo prijetno, da mi ni bilo treba govoriti, da sem lahko poslušala tiho, nočno godbo, ki je vstajala iz vseh daljav okoli našu in se nalajno dvigala v sfero. Čuden sijaj je bil na temnem nebu na onem koncu, kjer se je mesto pogreznilo v temo, drugod pa povsod ona lepa tema, ki blaži vse rane, ki ti jih zaseka življenje, ki gasi vse, kar pod solncem

preveč kipi in vre v beli strasti. Samo tiho hrepenenje se je vspenjalo proti zvezdam, proti lučicam, ki so razsvetljevale temni vsemir. Tam je neko življenje, ki se ga začuti samo v takih nočeh, tam se giblje, suče vse veliko, vse nepoznano našim očem. Vse tam je tako obsežno, brez vseh meja, brez vsakega konca in začetka, — kakor hrepenenje mladih duš. Pa samo v noči čutiš to, v lepi, zvezdnati noči.

»Ali mi ne bi hoteli pomagati stari revi?« začujem kar naenkrat star, hripav glas, »pomislite, na sveti večer me je zapodil sin od doma, na sveti večer — o lej na, lej na, na sveti večer.«

On me je pogledal, jaz njega. Sveti večer!

Pred nama na snegu je stala žena zavita v veliko sivo ruto, ki jo je zapenjala z rumeno, svetlo iglo, na glavi je imela črn robec z zelenim, rumenim in rdečim pisanim robom, oči so bile vdrte v dveh rdečih jamah, iz katerih je stiskala solze. »Pomislite, na sveti večer?«, je vzdihovala dalje.

»Ali imate samo onega sina,« je vprašal on.

»Enega sina sem rodila — nič drugih otrok, ali še ta je tak hudobec! Moj Bog, križani Bog — O Jezušček, ti ki si se nocoj rodil, ki si nocoj zagledal ta grešni svet,

ti meni lahko pomagaš. Tebe so križali, ali tudi mene življenje križa. Jej, jej.«

»Mati, slušajte, tu imate svetlo krono, pa si kupite kaj.« Nisem je hotela dalje poslušati. »Pa pojedite k polnočnici in molite, Jezušček, ki se je nocoj rodil, vas bo že potolažil.«

»Tisočkrat zahvaljeni, dobra gospodična.« Tako gosposki ste, pa imate srce za reveža. Bog naj vam in gospodu da srečo, molila bom za vas.«

»Je že dobro! Lahko noč, pa potolažite se.«

»Zahvaljeni, zahvaljeni! Oh ta sin, ta sin, Ježeš — ježeš — dal mi, da še nocoj umrem — umrem same žalosti umem —«

Za nama sva čula še vse to. Molčala sva, sveti večer je bil zopet tu. Zdaj je celo začelo pozvanjati k polnočnici, iz vsega širokega polja so se stekali glasovi vkupaj in družili, ostajali so iz lahne megle, ki je obrobila najino obzorje in se niso hoteli porazgubiti.

Ali te res moram čutiti sveti večer! Srečavala sva tudi že ljudi, zavite v kožuhe in rute, hiteče preko polja, k cerkvi, kjer jih bo družila vse velika, sveta misel.

»Zavijava tu sem,« sem rekla. Zapustila sva cesto, šla sva zdaj naravnost preko polja in prišla do gozda. Ni me vabil gozd, nisem hotela

njegove visoke kupole, hotelo se mi je širine in visočine, prostranstva in zato sva hitela ob robu gozda dalje. Sama. Tod niso hodili ljudje.

»Ali ni to čudno,« je izpregovoril on. »Ta ženska! Ali pred tremi leti sem v mestu doživel drugo dramo. Hočeš, da ti jo povem?«

»Ali je bilo tudi na sveti večer?«

»Tudi.«

»Pripoveduj.«

»Sedela sva s prijateljem v gostilni v tistem velikem mestu, kjer sem študiral. Naenkrat prileti notri dekle — oba sva jo spoznala — rdeča, vsa zasopljena, lase razpletene, zavijala pa se je v temen plašč. — Kaj se vam je zgodilo? — jo vprašava. Jok, silen in nemiren, ji je stresal vse telo. Nato pa je v pretiranih stavkih pričela: »Nocoj me je zvalil — veste tisti, saj ga poznata. Rekel je, da bo lepo. Sveti večer — Pridem naj, da ne bo sam. Jok ji je zopet zadušil glas. — Pa, pa, ne. naprej ne povem — k polnočnici — moram! — Zbežala je iz sobe. Nemo sva se pogledala. Poznala sva jo dobro. Bila je silno občutljiva, pretiravala je vsako stvar, lokala se vedno in razburjala za stvari, ki bi tebe ne spravile popolnoma nič ob ponos. Zdelo se nama je neumno od prijateljca. Ali!

Pozno po polnoči sva se vračala domov. Sla sva ob reki. Tam na

robu je čepela temna postava. Mor-da je ona, si mislim. Pogledava — tudi ona naju je spoznala. »Gospodična,« sem vzkliknil v divjem strahu.

O ne, — o ne, ni se treba bati. Vidite, on mi je v cerkvi šepnil, naj ga tu čakam — rad me ima — Zdaj pa šteljem valove — ni li lepa ponoči ta reka — Začela je besno mahati z rokami, a nato peti. nerazumljivo. Odvedla sva jo domov.

Po raznih so jo odpeljali v blaznico.

»Sveti večer,« sem siknila skozi zobe. »Kaj ni ravno tak, kakor drugi večeri. Vsi grehi, vsa zloba človeka se kaže ta večer prav tako. Sveti večer — in mir ljudem na zemlji.«

»Ha, ha, mir!«

»Mir,« se je zategnjeno razjeknilo po polju in gozdu — od vseh strani, mir — mir.

»Misliš, da se človek premaga le en dan, eno noč. Ah ne, ostane človek, z vsemi nogami, strastmi, grehi. Sveti večer, sveta noč, ne izbršči.«

Prišla sva v vas. Mimo cerkve sva zavila. Predstavljala sem si ves sijaj in blesk, ki razsvetljuje cerkev, vse ponižne, tihe molitve, in vse začudenje in srečo, ki sije iz oči dece. Da, deca ima srečo, ima svetost svetega večera, drugi ne. Zahreščale so ergle, toni so se prelivali drug v dru-

izjavo, ki jo je iz polnega čustva in prepričanja podal odlični sokolski strokovnjak... »Češke Slove«, 24. novembra 1913.) Na obnem zboru Slavije je izjavil zastopnik Č. O. S. in strokovnjak sokolski dr. Karel Heller ob nepopisnem navdušenju zborovalcev, da bo sokolstvo v bodoče z veseljem pozdravilo poleg sebe športne klube in je sporočil, da je mednarodna zveza telovad. društev na pariškem kongresu dne 15. novembra 1913 sklenila, da se bo udeležila kot celota mednar. olimpij. iger, in da bo v njem vsak narod imel svojo samostojnost. Z drugimi besedami: je nade, da se češki, slov.-srbski i. dr. Sokoli prvi pojavijo na olimpijskih igrah pred očmi celega sveta.

»Gledališko društvo na Jesenicah« naznanja, da uprizori v nedeljo 28. t. m. ob polu 8. uri v dvorani pri »Jeleni« na Savi »Tuljci«, ljudsko igrvo v štirih dejanjih. Snov je vzeta iz ljudskega, kmečkega življenja, pripravna za naš oster in naše razmere ter bo p. n. občinstvo imelo dovolj užitka.

Smrtna kosa. V ljubljanskem Lonišcu je umrl včeraj ob polu 4. zjutraj jurist g. Josip Kandušar. Pokojnik je bil star šele 21 let. Pogreb ranjakega bo danes ob polu 4. popoldne v pokopniškem rojstnem kraju v Mengšu. R. I. P.!

Tatvina v monakovski pinakoteki. V noči na 24. t. m. se je splazil v monakovsko pinakoteko (galerijo slik) neznan tat, ki je ukradel tri slike v vrednosti 3000 mark. Ukradene slike so: »Prvi sneg« od Bischoffa, »Samostansko dvorišče« od Klenza in »Opica in pes« od Schumann. Vlom je zazapazila ob 1. uri zjutraj vojaška straža pred pinakoteko. Vlomilci, ki so se spustili po vrvi z okna, so bili navadni tatovi, ki se v slikah niso razumeli, zakaj najdražje in najvrednejše slike so pustili nedotaknjene. Vojaška straža je takoj obvestila o vlovu monakovsko policijo, ki je galerije preiskala. O vlomilcih ni doslej nikakega sledu.

Vlom in velika tatvina dragocenosti. Dne 23. t. m. zvečer so doslej neznan tatovi vlomili v izložbeno okno zlatarja Häuslerja iz Dunaja in so ukradli dragocenosti v skupni vrednosti 20.000 K. Policija predrzne vlomilce pridno zasleduje.

Milijonar — morilec svoje žene. Kakor se iz Moskve poroča, je tamonjši bankir Soljubin, ki ga smatrajo za milijonarja, dne 23. t. m. ustrelil svojo mlado gospo iz ljubosumnosti. Soljubin je namreč dognal, da je imela njegova mlada žena ljubimsko razmerje z nekim njegovim uradnikom. Soljubina so aretirali.

Ljubljana.

— V svoji božični številki je bil »Slovenec« enkrat odkritosrčen in v njem čitamo naslednje besede: »V imenu in v blagor strank se danes tolerira in prenaša še tako kršenje in žaljenje pravičnosti, še tako nestrpnost in absolutizem.« Resnične besede! Klerikalci radi svoje strankarske koristi, zato, da ostanejo na vladi, tako kršijo in žalijo pravičnost, so tako nestrpnost in absolutistični, da takega režima kot ga imamo na Kranjskem ni v nobeni avstrijski

gega, naenkrat sem razbrala melodijo, staro, znano:

Sveta noč, blažena noč —
»Ti slušaj, veš na kaj sem se spomnila? Zasmejala sem se, da se je smeh neprijetno zamešal v tiho.

»No?«
»Ugani?«
»Hm — ne morem.«
»Pesem, sveta noč, blažena noč — te ne spominja —?«

Tudi on se je zasmel.
»No?« sem ga vprašala.
»Krasna noč, ljubezni noč —«

Ha — ha — ha — ha —
In že sva bila iz vasi. Za nami polnočnica, midva sva molila na podu tiho molitev, zagledala sva se v zvezde in nebo in prijetno je bilo pri luči.

Kaj sveti večer! Kakor vsak drug večer.

Tam daleč na polju sva zagledala neko črno točko, rasla je — o! To je ona, praznosta!

Ne!
Nocoj je ves svet moj, vsa noč je kakor nalašč za nate lepa, nocoj aise sama. Hrepenenje gre z nama, visoko, neutešno, čutiva veliko življenje nad seboj — svetovi, daljni in bleščeči gori v vsemirju — a mi — tu na snegu, sredi prostranega brezkončnega, širom širnega — dva praha.

Ali duša je polna, hrepenenje ioc raznesti grudi, življenje vtrplje v vsakem atomu, vsakemu delcu — in mi smo deli velikega stvarstva.

Sveta noč je nocoj, noč lepa, kakor vse lepe noči.

»A kje je mir, ki ga je angeli znanjeval?« — Mir, ha ha — ali sva videla in spoznala mir. —

deželi. Tudi naslednji stavek iz »Slovenčevega božičnega članka se nanaša očividno na naše klerikalce: »Namesto krščanskih načel pravičnosti, pravosti, vodijo stranke hipni uspehi, poti sebičnosti, koristnosti, slavoželje, vladne servilnosti, osebe koristi in politični oportunitizem.« Noben protiklerikalni list, ne bi mogel popolneje opisati klerikalne stranke — čisto vsaka beseda je na mestu, ker pri »Slovencu« pač dobro poznajo klerikalne voditelje.

— Jošta se otesa »Slovenec«, ki mu niso prijetna razkritja o njegovi čedni vlogi pri polomu »Glavne«. Z osemnajstimi vrsticami, v katerih samo psuje, je »Slovenec« odpravil vso zadevo in že to je sumljivo, ker pri »Slovencu« imajo že tako navado, da taka in podobna razkritja, ki jim niso prijetna in se bojijo razprave o njih, absolvirajo s par krepkimi psovskami, ki jim jih nikdar ne zmanjka. S tem paseveda niso spravili s sveta razkritja, da so klerikalci pet let plačevali človeka zato, da je pri celjski »Zvezi« vohunil za njihovo »Združeno Zvezo«.

— Veliki reklamni skladni kole-dar izide v zalogi »Prve anončne pi-sarne« v Ljubljani ob novem letu in se bo takoj razposlal gratis po vseh večjih zavodih, gostilnah in kavarnah. Ostanek se bo prodajal po 3 K en izvod v »Prvi anončni pi-sar-ni« v Ljubljani, Francišanska ul. 6 in po trgovinah. Za prodajo je zaloga zelo omejena in se naj požuri, kdor ga hoče imeti. Naroča se naj po dopisnici. Ker je to edini slovenski veliki skladni kole-dar, ga ne bo mogel pogrešati noben večji zavod.

— Opravljiv železničar. Po milosti sv. Marte, je postal pomožni sprevodnik i. ž. Mož, je zelo opravljiv in hinavski človek. Nekoč vam je privdral ta slavnati možič s punkelčkom na rami tam nekje iz Stajerskega. Sprejet je bil nato v Ljubljani, k južni železnici. Zadovoljen pa ni s tem, da odjeda domačnom kruh, temu mora iste še povsod obkroževati. Omeniti moramo tukaj, da je ta klerikalna figura naročena na Gostinčarjevo Našo moč. Ta človek vam je hinavski in sladkih besed, tako da bi se mislilo, da se vode ne skali. Kadar s kom govori, takrat bi mu najraje kar v čreva zlezal. Ko pa od njega odide, takrat ima pa čez vsakega veliko za govoriti. Stanuje v Jenkovi ulici: krog svojega hišnega gospodarja se prifi-zuje in mu stranke denuncira. To pa samo radi tega, ker se boji da bi mu gospodar stanovanje ne odpovedal. Ze delo ni posebno priden, zato se vam pa posebno priljuje pri svojih predpostavljanih. Žena njegova je ravno taka; krog vratu nosi veliko svetilno, da lahko vsak vidi njeno pobožnost. Toda bolj primeren bi ji bil kravji zvonec, zakaj ona hodi okrog in poštene ljudi oravnala. Namesto da bi svojega možičelina in otroke očedila, da ne bi bili tako zašmirani, opravlja ljudi. Sedaj sta zopet neko pošteno gospo, domačinko obdolžila nekega delanja. Mislimo da se bode že gospod S. za svojo ženo zavzel — ter nastopil proti nima pravo pot. Tako bo jima za vedno jezike zavezal. Potem bode takol opravilivcu srce v hlače zlezlo, ali pa mogoče še kat drugega z njim. Res je, da se od bivšega koniskega hlanca ne more zahtevati olike, to-da domačini si pa tudi ne bodemo pustili delati krivice od vsakega privdranega klerikalca. Če ni tukaj zanj, naj to pa nobiše med Jokelne, kamor tudi spada.

— Nemec Meinl. K nam v Ljubljano pridejo od vseh vetrov ljudje, kateri potem zbirajo denar skup ter se debele od slovenskih žuljev. Tako je prišel tudi trgovec Meinl. Kakor se sliši, dela ta mož pri nas prav dobre kupčije. On zna pa tudi na reklamo delati ter zna ceniti njeno vrednost. Ko je trgovino odprl, takrat je v nji kahal kavo, katero je potem ljudem, brezplačno razdaljal. Pred božičem je pa po hišah čal brezplačno razdaljal v papirnatih zavolih, v vrednosti od 20 do 30 v. Tega čaja je mož, kakor se čuje, zelo veliko razdal. Njemu se ne zdi škoda denarja, katerega potroši na ta način za reklamo. Mogoče bi on dal tudi kaj za C. M. Družbo?

— V polasnillo. V sredo je prinesel »Dan« notico, v kateri se opisuje, da je bil neki Kovačič udarjen z drogom po glavi in da je moral zato v bolnico. V notici se dolži g. Černe-ta, da ga je on udaril. To pa ne od-govarja resnici. Res je le, da je bil omenjeni Kovačič 1. dec. precel vin-jen in je kolovratil po Šiški. To so videli trije gospodje, ki so bili poz-neje zaslišani na policiji. Kje se je Kovačič ranil, ni znano. Ono notico je torej nekdo z zlobnim namenom spravil v list. G. Černe je Kovačiča le od daleč videl in ni imel z njim nič opraviti.

— Slavjanskala rieč. V Pragi so si ustanovili klub za učenje slov-jazikov. Klub se je krasno razvil.

Ustanovili so 4 kurze: Ruski, srbo-hrv., bolgarski in poljski. Geslo je: jezik ne sme biti mrtev kapital — ampak sredstvo za spoznanje litera-ture dotičnega naroda. Zato so kur-zi primerno razdeljeni: za začetni-ke, nato za slede predavanja, debate itd.

— Ruska šola za otroke se otvori takoj po novem letu. Primerne knjige za učenje so že prišle. Prosi-mo vse stariše, da priglasijo te dni svoje dečke oz. deklice na dopisnici »Slovanskemu klubu«. Šola je name-njena otrokom od 10 do 14 let.

— S tivoljskega drsališča. Tivoljsko drsališče je sedaj odprto. Na njem vlada veselo življenje in drve-nje mladih ljudi, ki si delajo na njem zabavo in kratak čas. Toda ne samo drsalci, ampak tudi gledalci, katerih je polno, se radi razveseljujejo s tem da jih opazujejo. Tukaj pa moramo omeniti, neko nerednost, katere vla-da tam, v svesti si — da se ista ta-koj odpravi. Vsa pota po tivoljskih parkih, najbolj pa ista okrog ribnika, so tako ledena in neposuta, da ljudje padajo na njih, na vsakih par korakov. Za ta slučaj, je vse premalo preskrbljeno. Vkaže naj se mestne-mu delavcu Juriju Perkotu, da bode on zadostno skrbel zato. Saj mož je vendar plačan zato, da dela.

— »Nervozne ženske« v slov-dež. gledališču. Kdor je bil sinoči v gledališču, je imel prav prijeten več-er. Burka burkasta — igralci tem-peramentni in sigurni. G. Šest in g. Gjorgjevičeva v glavnih ulogah fina in dovršena, istotako kakor g. Dani-lo in g. Povhe, ga. Bukšekova in g. Wintrova. Tudi manjšim vlogam se ne da oporekati.

— Društvo c. kr. poštnih in br-zojavnih uslužbencev priredi dne 10. januarja 1914 v Mestnem domu po-štni plesni venček. Ker je čisti dobiček namenjen v podporo potrebnih uslužbencev in njihovih sirot, prosimo vsa sl. društva, da bi se ozirala na omenjeno prireditve.

— »Sokol I.« Za soboto dne 27. t. m. napovedano predavanje se pre-loži na poznejši čas, ker je predava-telj brat Stane Vidmar v nujni kup-čijski zadevi moral odpotovati. Članstvu v vednost. Na zdar! Odbor »Sokola I.«

— Za večno, drama v 3 dejanjih ki se predvaja danes v kinematogra-fu Ideal in v kateri igrajo člani dvor-nega gledališča iz Kopenhagena, ob-ljubuje biti izvanredno krasna slika. Igra je izvrstna in posebno skok s konjem v morje napravi velikansk vtis. Razven tega igra se še učinko-vita veseliga v 2 dejanjih »Knez Cervelatski«. Jako smešno dejanje bode gotovo vsakoga prisililo k sme-hu. Poleg teh dveh so še 4 druge prvovrstne slike na vzporedu.

Trst.

— Odsek pekovskih gospodar-jev v Trstu priredi ples pekovskih gospodarjev dne 5. januarja 1914 v »Dvorani Dreher«, borzni trg v Tr-stu. Začetek plesa ob 10. zvečer. Blagajna se odpre ob pol 10. Svira voljaški orkester. Ples vodi profesor plesa gosp. Ivan Umek. — Za odsek pekovskih gospodarjev: Vinko Skerk, predsednik. Josip Pahor, bla-gajnik. Josip Zavadral, tajnik.

Slovensko gledališče. Nedeljska večerna predstava — popoldanska predstava je bila radi pogreba od-bornika Turka odpovedana — nam je zopet enkrat nudila izvanreden glasbeni užitek. Predstavljala se je danes po vsem svetu popularna Smetanova »Prodana nevesta« z g. Orželskim v vlogi Janka. Ako pred predstavo ni manjkalo pesimistov glede na njen uspeh, potem moram reči, da so bili po predstavi vsi ti pe-simisti prijetno razočarani. Predsta-va je namreč, ako abstrahiramo od nekaj posameznosti, nad vse dobro uspeła. Da je g. Orželski s svojim polnim glasom občinstvo kar fasci-niral, to se pri tem priljubljenem pev-cu že skoraj samo ob sebi razume. Jako uspel je nastop gđ. Fritzo-ve. Njen glas je čist in znonek v vseh legah in pela je svojo vlogo res s čuvstvom. Neprimerna za Marinko pa se nam je zdela njena toaletta. G. Primožič in gđ. Lepuševa v vlogi kmeta Krušina, odnosno žene Ljud-mile sta bila na svojem mestu, sre-čna je bila gđ. Lepuševa v vlogi ko-mediantke. Od g. Odžiča v vlogi kmeta Miha in gđ. Kovačičeve v vlogi njegove žene je bilo želeti več živahnosti. Izmed vseh igralcev pa se je ta večer odlikoval gospod Rumpelj, ki je igral Kecal. Ne da bi pretiravali, lahko rečemo, da obeta g. Rumpelj postati prav odlična ig-ralska in pevka moč. Mož od nasto-pa do nastopa vidno napreduje. Nje-gov glas je sicer nekoliko šibek, am-pak zelo čist in simpatičen, razen te-ga pa razpolaga tudi že z jako dobro igralsko rutino. Kot Kecal je doka-zal, da se je v to vlogo vglobil z lju-beznijo pravega igralca. To je zanj

tem hvaležnejše, ker g. Rumpelj ni igralec po poklicu, temveč se samo v prilično pičlem prostem času posve-ča gledališču. Kakor g. Orželski in gđ. Fritzo-va, je tudi g. Rumpelj opetovano žel za svoj nastop buren aplavz. G. Svagelj kaže precej ta-lenta, tudi njegov glas je prijeten. Ampak v vlogi Vaška nam ni ugajal. Prestavljal nam je v Vašku nekoliko pretirano. Nič nam ni ugajal nastop komedijantov, izvemši prej omen-jeno gđ. Lepuševa. Opažati je bilo neko potlačenost. Zbor jo je parkrat prov odločno zavezil. Da se pa ni-komur krivica ne dela, omenjam, da se je za zbor že v naprej opravičil g. intendant. Pevci zbora so se nam-reč jedva vrnili od pogreba svojega ljubljene-ega tovariša Antona Turka in prvotno radi splošne žalosti nad to bridko izgubo sploh niso hoteli nasto-piti. Ako so sploh nastopili, so to sto-rili samo, uklanjajoč se disciplini, da ne bi onemogočili predstave. To je treba upoštevati, ker je vzpričo tega le prerazumljivo, da zbor svoje nalo-gre ni mogel rešiti tako, kakor bi jo sicer gotovo rešil. Orkester je diri-giral g. Mirko Polič. — Obisk občinstva bi bil pač lahko boljši. Tisti, o katerih bi človek sodil, da bi se morali za slovensko gledališče v Trstu najbolj zanimati in ki bi bili dolžni, da dajejo že po svojih pozicijah s svojim zanimanjem vzgled drugim, se seveda ponajveč odlikujejo s svo-jo odsotnostjo. Da, da, slovenska in-teligenca v Trstu je vse preč, nego pa na svojem mestu. Ob takih raz-merah pač ni čudno, da s slov. gle-dališčem ne moremo naprej, kakor bi lahko, če bi se slovensko razumništvlo le malo bolj zavedalo svojih dolžnosti. Kaj, ali se gotovi krogi res ne morejo več povzpeti do večjega idealizma? ... Če naj bo gledališče nekakšen vnani izraz našega kulturnega smisla, rekli bi našega kulturnega idealizma, potem se nam vsakakor odpira prav žalostna per-spektiva v bodočnost ...

Maščevanje milijonarja.

(Konec.)

V tej stiski se je obrnil mlinar do prijatelja milijonarja s prošnjo, da mu posodi 1500 K ter tako prepreči prodajo. Tisti čas je pogorel veliki valjni mlin v Zagrebu in vsled tega je dobil naš mlinar neko naročilo, pri katerem bi bilo možno zaslužiti 6 do 7 tisoč kron. Z ozirom na to je miljo-nar, ki ima še danes kljub temu, da že davno ni več trgovec razvit tr-govški čut in smisel za kupčijo mil-jonarjevo prošnjo uslišal ter posodil možu zaželenih 1500 K. Zato pa je moral mlinar milijonarju cedirati svo-je tirjave, poleg tega pa se je upnik s tem zneskom intabuliral na mli-narjevem posestvu. Komaj je upnik posojilo izplačal že je začel svoj divji lov na denar. Iztrgal je cedirane tir-jave razen ene. Ta je bila namreč spočetka glede obstoja, pozneje pa samo glede višine sporna. Miljonar je stavil pretirane zahteve. Hotel je imeti od cediranega dolžnika celih 6500 K. Vsled tega je nastala pravda in milijonarju je bilo prisojenih od prve instance 983 kron. S tem pa kavalir ni bil zadovoljen. Onal je to-žbo naprej. Mlinar mu je kot redent jamčil za stroške. Med tem pa je naperil milijonar tudi zoper mlinarja tožbo radi posojila. Ker pa je uvidel, da mlinarjeve finančije moči ne bodo zadostovale za krmiljenje od-vetnikov, se je spomnil, da ima mli-nar sestro, ki poseduje nekaj premo-ženja. Zatorej hajd nad njo. Tiral jo je v pisarno svojega odvetnika ter jo tam toliko časa pestil in rotal, da je podala pristopno izjavo k dolgu svojega brata v znesku 1500 K in garancijsko izjavo glede stroškov omenjenega procesa zoper cedira-nega dolžnika do zneska 1000 kron. Miljonarni odvetnik »Sluga pokorni« je bil sicer trdno prepričan, da bomo zmagali, če ne v Gradcu, pa na Du-naju. (Dokaz njegovo pismo) ter je izročil v tej trdni nadi zadevo ta-kratnemu svojemu štiridesetletne-mu koncipijentu; toda kljub vsem naporom tega štiridesetletnega kon-cipijenta je bila pravda sijajno izgubljena. Niti do revizije ni prišlo! Stroški tega procesa pa so znašali sa-mo 1458 kron.

V mlinu je trajala brezskrbna lahkoživost dalje. Jedlo, pilo in lju-bilo se je brez skrbi za materijelno stran življenja, dokler ni napravilo c. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku vselemu življenju konec s tem, da je potom orožništva »turški harem« razgnalo.

Povod k nasilnemu aktu držav-ne oblasti pa je dala po omenjeni za-vezanki podana ovadba. Niso pa bili zgolj oziri na javno moralo, ki so privedli žensko do tega koraka. Treba je bilo napraviti iz vse drugih, materijelnih vzrokov konec razkoš-nemu življenju. Kavalirski milijonar, ki je svoje dolžnike tako intenzivno in energično preganjal je namreč po-polnoma pozabil, da ima tudi sam

diskretne protiozveznosti proti mi-linarju, pozabil je, da ima mlinarju plačati za popolno oskrbo ljubice Fanči skozi enajst mesecev primerno odškodnino. Ko so ga na ta kavalir-ski dolg opozorili, je kratkomo iz-javil, da ne plača nič, njegov advo-kat »Sluga pokorni« pa je zagrozil mlinarju, da bo kaznovan zaradi so-vodništva (rufijanstva), ako ne bo molčal, ter je moža lepo mirno dalje preganjal ter koplil stroške na stroške. Eno tolažbo pa je pustil usmi-ljeni denarni mogotec svojemu pri-jatelju mlinarju, obljubil mu je namreč, da ga napravi po eksek-utivni prodaji njegovih posestev za oskrbnika mlina, kojega lastnik je še, a spričo ogromnih pravih stroškov, ne bo več dolgo.

Vsa milijonarjeva jeza pa se je obrnila na osebo, ki je stvar ova-dila, ki jo preganja od trenutka, ko je izvedel, da je ona avtorica ovadbe na okrajno glavarstvo, torej od leta 1906. do danes z doslednostjo in besnostjo, ki si jo more privoščiti samo denarni magnat, ki lahko zala-ga stroške. Od takrat do danes ima ubogo vdovo — zavezanko v rokah njegov odvetnik doktor »Sluga po-korni«, sicer tudi pobožen gospod, ki časti zapovedane praznike, do vdov pa nima toliko krščanskega usmilje-nja, da bi odklonil maščevalne per-sekucije, od takrat do danes prega-njala njo in samo njo in eksekvirala sta jo do danes sedemnajstkrat, ter ji napravila toliko stroškov, da ji je, kljub temu, da je plačanih že več ti-soč kron, pisal lansko leto gospod doktor »Sluga pokorni«, da dolguje še okrog 2000 K, kateri znesek pa bo narasel, preden bo plačan z obresti in stroški g. o na 3000 K.

Zavezanka je izgubila o priliki fi-nančijelnega ruina svojega brata vse svoje premoženje, zato so ji zasegli tudi itak bomo pokojnino, da za pen-zioniste po prejšnjem zakonu nor-miranega beraškega eksistenčnega minima, s katerim dandanes abso-lutno ni mogoče živeti človeka vred-no življenje.

Kljub vsemu si izmisli bolna mi-lionarjeva fantazija, ki sanja le o odaliskah in denarju od časa do časa, da ima uboga vdova kje kak denar shranjen in hitro mora staviti doktor nov izvršilni predlog, ki povzroči nove stroške in nepotrebnosti po-ta k sodnji. A dasi so se izjavili do se-daj še vsi taki eksperimenti, milijonar ne odneha.

Izrodek bolne pollepnosti de-narja mu je predstavljala, da ima ne-srečna zavezanka na imena Ahačič, Klotutar, Ruda po 5000 K v »Kmet-ski posojilnici« pri ge. M. Mayr 2000 K, pri Tereziji Ahačič tudi 2000 K, ve-liko zlatnine in srebrnine in ko bi bil — slugi pokornemu — povedal, da ima zavezanka v »londonski banki« 10.000 funtov šterlingov naloženih, takoj bi bila na njene stroške pre-poved oddana. V prejem bi bil imel vzeti do sedaj 4861 K, torej dolg davno plačan. V rokah ima še me-nico za K 1200 — vrh tega je zahte-val dne 8. maja 1909 naj podpiše no-tarijatsko listino po zak. III. takoj iz-vršljivo za 2902 K. Ker ni nikdar te svote odštel, mu ni hotela podpisati. Te blamaže pred c. kr. notarjem ne more pozabiti in ne odpušiti. Torej zopet maščevanje! Denarni magnat in njegov odvetnik priznata le rub-ljeno pokojnino kot prejemek, vse drugo je nič, kar je bilo od gosto-ljubnega lahkočvernega mlinarja ci-dirano.

Vredno bi bilo knjižico v 100.000 izvodih z imeni obeh klerikalcev iz-dati. Prvega oderuha je videti vsa-ko nedeljo v Križanski cerkvi ob 9. uri, odvetnika pa ob 11. uri pri Fran-čiškanih.

Pisano je to v svaritev pred denarnim magnatom, ki ima v to svrhu svojega agenta — ponudi pa tudi denar sam v gorje tistemu, ki ga sprejme od dušemorilca.

Iz borih 1500 kron nastalo bode 10.000 kron!

Res, noben Izak ali Jeiteles ne bi ravnal tako ostudno umazano, ne bi ociganil uboge vdove na tak či-futski način, ne bi preganjal svojih dolžnikov na tako krut način, kakor jih preganja obogaten magnat, samo Shakspearjev Shylok se da ž njim primerjati, ki je zahteval po plača-nem dolgu še funt mesa, izrezanega iz živega telesa svojega dolžnika.

Najnovejša tele-fonska in brzojavna poročila.

PRIPRAVA ZA SPREJEM.

Pariz, 26. decembra. Essad paša je dospel z množico delavcev v Drač, da tam pripravi palačo za princa Viljema Wleda. Sploh se na vseh koncih in krajih mrlično pri-pravljajo za sprejem kneza, vladarja Albanije.

FRANCOSKI POSLANIK V PETROGRADU.

Pariz, 26. decembra. Francoski poslanik, določen za v Petrograd, odpotuje jutri tja. Delkase ostane tam še januarja, potem pa definitivno zapusti Petrograd.

GRŠKI ŠTUDENTI.

Atene, 26. decembra. Grški visokošolci v Atenah so poslali svojim tovarišem na evropskih in ameriških univerzah oklic, v katerem jih pozivljajo, da protestirajo proti zločinu evropske diplomacije, ki hoče Epir prideliti Albaniji.

V EPIRU SE PRIPRAVLJA UPOR. NA BALKANU SE NE BO MIRU.

Atene, 26. decembra. Oboroženi upor proti okupaciji Epira in proti njegovi pridelitvi k Albaniji utegne prihodnje dni izbruhniti. Voditelj upora in upornikov je metropolit v Korici, ki je na prebivalstvo Epira in njegovo mladino naslovil v ognjenih besedah spisan oklic, s katerim pozivlja vse sposobne v boj proti pridelitvi Epira k Albaniji.

RUSKI CAREVIČ JE ZDRAV.

Petrograd, 26. decembra. Mrzlica, ki je napadla careviča je trajala samo par dni. Sedaj je carevič popolnoma zdrav. Vse vesti, da bi se bilo zdravje poslabšalo, so neresnične.

TURČIJA SE PODA.

Carigrad, 26. decembra. Veliki vezir predloži v kratkem rusku in nemškemu poslaniku enako noto, tičočo se nameravanih reform v Armeniji. V političnih krogih se zatrjuje, da bo Turčija v reformah Armenije ugodila ruskim zahtevam.

KABINET PAŠIČEV ODSTOPI.

Belgrad, 26. decembra. Pri obdelovanju proračunskega vprašanja v skupščini je danes cela opozicija demonstrativno zapustila dvorano, tako, da je bila skupščina nesklepčna, vsled česar je bila preložena. Posledica obstrukcije opozicije bo odstop Pašičevega kabineta. Vzrok te obstrukcije so prihodnje občinske volitve.

KONFLIKT RUSKO-TURŠKI.

Petrograd, 26. decembra. »P. t. a.« je pooblaščenca izjaviti in kategorično zavrniti vse vesti, ki so pripovedovale, da si je ruski poslanik v Carigradu prizadeval v razgovoru kompenzacij v zvezi z vprašanjem imenovanja nemškega generala za poveljnika armade na Bosporu. Takšnega razgovora sploh ni bilo.

AVSTRIJSKI ŠPIJONI OBSOJENI.

Belgrad, 26. decembra. Kazensko sodišče je obsodilo na sedem let težke ječe ogrska državljana slikarja Ferenc in Hankovicsa iz Novega Sada zaradi špijonaže v prosep Avstrije.

ZMEDA NA BOLGARSKEM.

Belgrad, 26. decembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevna«.) Kakor se da sklepati iz poročil iz Sofije, vlada na Bolgarskem popolna zmeda, ki postaja vsak dan večja. Vlada v sobranju nima večine za sebe, pridružiti se ji pa ne mara nobena opozicijska stranka, nasprotno, vse opozicijske stranke na-

stopajo proti vladi tako sovražno, da se nahaja ta v največji zadregi.

V vladnih krogih se celo ventilira vprašanje razpusta sobranja in razpisa novih volitev po starem volilnem redu, po katerem bi se dala ložje izvrševati razna nasilja, s pomočjo katerih bi potem vlada morda dobila večino. Ampak taki eksperimenti so zelo nevarni in ni verjetno, da bi se dal kralj zapeljati na taka pota, posebno ker je njegov položaj takolntako zelo nesiguren.

Ampak dolgo tako ne bo moglo iti naprej. Rešitev se mora najti in vlada bo morala v najkrajšem času sklicati sobranje, ali pa ukreniti kaj drugega.

KRATKE VESTI IZ SRBIJE.

Belgrad, 26. decembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevna«.) Narodna skupščina je zopet začela delo. Njena prva naloga je rešiti vprašanje provizoričnega proračuna za mesec januar in zakon o invalidih. Kralj je podpisal dekret o otvoritvi konzulata na Dunaju in v Trstu. Po tritedenski odsotnosti se je vrnil semkaj novi črnogorski poslanik Sazad Mijušković.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložil znanke 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakih. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Sprejme se takoj trgovski sluga obenem hišnik. Poizve se v »Prvi anončni pisarni«. 1248-2

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodova ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Incenzskega in demačega blaga vedno ra izbejo. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmene. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gume iz sytle in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Laška kuhinja

v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan

sveže morske ribe

in najboljše vino Teran iz deželne kleti Parenco.

Na izbiri pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE
krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago, Solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Nepekosljiva v

otroških oblekah

:: in rojstni opravi ::

Lasne kite

najfinejše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potreščine — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega tga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Slovenici! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1878.

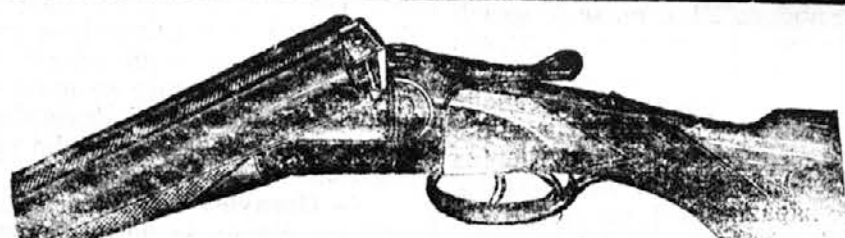
Telefon št. 60.

Podjetje za prevozno ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovojov. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Radi pozne sezije prodajam vse v moji zalogi se nahajajoče blage, kakor

klobuke, čepice, potreščine za modistinje po znižani ceni

MINKA HORVAT, modistinja,
Ljubljana, Stari trg št. 21.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič „SALUT“.

Priprave za ribištvo. C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj. Ceniki zastoni in franko.

Novoletna inventurna prodaja.

Ker je preostalo še mnogo blaga se bode radi generalne inventure razprodajalo po najnižjih cenah. Kakor na primer zimske suknje prej K 40 — K 50, sedaj K 20 — K 24. Moderni raglani in obleke, prej po K 30 — K 60, sedaj K 15 — K 25.

Istotako se prodaja damska konfekcija pod polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Telephon 132.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432/56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 125.267.695/77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druga važna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

v zajemno zavarovalna banka v Ljubi.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarom dam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in nakulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvin pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahlevajte prosek e.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejšje uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.